

ATAR course sample examination

Question/Answer booklet

PUNJABI: BACKGROUND LANGUAGE

Please place your student identification label in this box

WA student number: In figures

--	--	--	--	--	--	--	--

In words

Time allowed for this paper

Reading time before commencing work: ten minutes

Working time: two and a half hours

Materials required/recommended for this paper

To be provided by the supervisor

This Question/Answer booklet

Sound recording

To be provided by the candidate

Standard items: pens (blue/black preferred), pencils (including coloured), sharpener, correction fluid/tape, eraser, ruler, highlighters

Special items: monolingual and/or bilingual print dictionaries

Note: Dictionaries must not contain any notes or other marks. No electronic dictionaries are allowed.

Important note to candidates

No other items may be taken into the examination room. It is **your** responsibility to ensure that you do not have any unauthorised material. If you have any unauthorised material with you, hand it to the supervisor **before** reading any further.

Structure of the examination

The Punjabi: Background Language ATAR course examination consists of a written component and a practical (oral) component.

Structure of this paper

Section	Number of questions available	Number of questions to be answered	Suggested working time (minutes)	Marks available	Percentage of written examination
Section One Listening and responding					
Part A: Listening and responding in English	1	1	20	9	15
Part B: Listening and responding in Punjabi	1	1	20	16	15
Section Two Reading and responding					
Part A: Reading and responding in English	2	2	25	22	10
Part B: Reading and responding in Punjabi	2	2	45	37	20
Section Three Writing in Punjabi	2	1	40	23	40
Total					100

Instructions to candidates

1. The rules for the conduct of the Western Australian external examinations are detailed in the *Year 12 Information Handbook: Part II Examinations*. Sitting this examination implies that you agree to abide by these rules.
2. Write your answers in Standard Australian English or Punjabi in this Question/Answer booklet preferably using a blue/black pen. Do not use erasable or gel pens.
3. You must be careful to confine your answers to the specific questions asked, and to follow any instructions that are specific to a particular question.
4. Supplementary pages for planning/continuing your answers to questions are provided at the end of this Question/Answer booklet. If you use these pages to continue an answer, indicate at the original answer where the answer is continued, i.e. give the page number.

Section One: Listening and responding**30% (25 Marks)**

This section contains **two** parts, **two** texts and **two** questions.

You will hear **two** texts in Punjabi. Each text will be played twice. There will be a short pause between the first and second readings. After the second reading, there will be time to answer the questions.

You may make notes at any time. Your notes will not be marked. You may come back to this section at any time during the working time for this paper.

Part A: Listening and responding in English

There is **one** text and **one** question. Answer the question in **English** in the space provided.

Part B: Listening and responding in Punjabi

There is **one** text and **one** question. Answer the question in **Punjabi** in the space provided.

Suggested working time: 40 minutes.

Listen to the short text that is printed below. This will help you to become accustomed to the speakers' voices. There are no questions or marks associated with this text.

- A: ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ! ਬਲਬੀਰ, ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਕਿਵੇਂ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ?
- B: ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ! ਸੁਰਿੰਦਰ, ਮੇਰੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਠੀਕ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰ ਚਲਾਉਣਾ ਸਿੱਖ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ?
- A: ਇਹ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਮੈਂ ਇੱਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾ ਰਹੀ ਹਾਂ।
- B: ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਕਿੰਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ?
- A: ਬਲਬੀਰ, ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਦੋ ਕਲਾਸਾਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 22 ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਨ।
- B: ਇਹ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਗੱਲ ਹੈ, ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਇੱਕ ਚੰਗਾ ਤਜਰਬਾ ਹੋਵੇਗਾ।
- A: ਹਾਂਜੀ, ਹੁਣ ਮੈਨੂੰ ਜਾਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੀ ਕਲਾਸ 15 ਮਿੰਟ ਵਿੱਚ ਹੈ।
- B: ਚੰਗਾ ਜੀ, ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ।

Turn over page and begin Section One

Part A: Listening and responding in English

15% (9 Marks)

There is **one** text and **one** question. Answer the question in **English** in the space provided.

Suggested working time: 20 minutes.

Text 1: Conversation about career choices (ਕਿੱਤੇ ਦੀ ਚੋਣ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ)

Listen to the conversation and answer Question 1 in **English**.

Space for notes

Part B: Listening and responding in Punjabi

15% (16 Marks)

There is **one** text and **one** question. Answer the question in **Punjabi** in the space provided.

Suggested working time: 20 minutes.

Text 2: Development of the Punjabi Language (ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਵਿਕਾਸ)

Listen to the speech and answer Question 2 in **Punjabi**.

Space for notes

This page has been left blank intentionally

See next page

Section Two: Reading and responding**30% (59 Marks)**

This section contains **three** texts and **four** questions.

Part A: Reading and responding in English

There is **one** print text and **two** questions. Answer **both** questions in **English** in the spaces provided.

Part B: Reading and responding in Punjabi

There are **two** print texts and **two** questions. Answer **both** questions in **Punjabi** in the spaces provided.

Supplementary pages for planning/continuing your answers to questions are provided at the end of this Question/Answer booklet. If you use these pages to continue an answer, indicate at the original answer where the answer is continued, i.e. give the page number.

Suggested working time: 70 minutes.

Part A: Reading and responding in English

10% (22 Marks)

There is **one** print text and **two** questions. Answer **both** questions in **English** in the spaces provided.

Suggested working time: 25 minutes.

Text 3: Dr Narinder Singh Kapany (ਡਾ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਪਾਨੀ)

Read Text 3 and answer Questions 3 and 4 in **English**.

ਪੱਤਰਕਾਰ: ਅੱਜ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਬੀਬੀ ਪਰਦੀਪ ਕੌਰ ਹਨ ਜੋ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨੀ ਡਾ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਪਾਨੀ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਨਗੇ। ਜੀ ਆਇਆਂ ਨੂੰ!

ਪਰਦੀਪ: ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਪਿਆਰੇ ਸ੍ਰੋਤਿਓ! ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਪਾਨੀ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਵਿਗਿਆਨੀ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਉਪਕਰਣਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ।

ਪੱਤਰਕਾਰ: ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ?

ਪਰਦੀਪ: ਹਾਂਜੀ, ਡਾ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਪਾਨੀ ਨੂੰ ਫਾਈਬਰਆਪਟਿਕਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਫਾਈਬਰ ਆਪਟਿਕਸ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਲਚਕਦਾਰ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਜਾਂ ਪਲਾਸਟਿਕ ਦੀਆਂ ਬਾਰੀਕ ਤਾਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੋਣ 'ਤੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦਾ ਸੰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਫਾਈਬਰ ਆਪਟਿਕਸ ਰਾਹੀਂ ਉੱਚ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਾਲੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਪ੍ਰਸਾਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੀ "ਫਾਈਬਰ ਆਪਟਿਕਸ" ਸ਼ਬਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਰਤਿਆ ਸੀ। ਫਾਈਬਰਆਪਟਿਕਸ ਦੀ ਖੋਜ ਹੀ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਅਤੇ ਡਾਟਾ ਟ੍ਰਾਂਸਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆਈ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੂਰਜੀ ਊਰਜਾ, ਬਾਇਓ-ਮੈਡੀਕਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਲੇਜ਼ਰਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਪੱਤਰਕਾਰ: ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਕਿੱਤੇ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ?

ਪਰਦੀਪ: ਹਾਂਜੀ, ਇੱਕ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਜੋਂ, ਡਾ. ਕਪਾਨੀ ਕਈ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਟੈਨਫੋਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਰਕਲੇ ਅਤੇ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸੈਂਟਾ ਕਰੂਜ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਨਮਾਨਿਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਓਪਟੋਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕਸ 'ਤੇ ੪ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਅਤੇ ੧੦੦ ਖੋਜ ਪੱਤਰ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਈ ਫਾਈਬਰ ਆਪਟਿਕ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਪਟਿਕਸ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀ ਇੰਕ ਅਤੇ ਕੈਪਟ੍ਰੋਨ ਇੰਕ।

ਪੱਤਰਕਾਰ: ਡਾ. ਕਪਾਨੀ ਇੱਕ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਇਨਸਾਨ ਅਤੇ ਕਲਾ ਪ੍ਰੀਤੀ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰ ਲਈ ਵੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਨ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੂਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ?

ਪਰਦੀਪ: ਹਾਂਜੀ, ਡਾ. ਕਪਾਨੀ ਕਲਾ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸੀ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਹ ਸਿੱਖ ਕਲਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਕਲਾ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਸੰਬੰਧੀ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀਆਂ ਅਤੇ ਅਜਾਇਬ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਵਿੱਤੀ ਯੋਗਦਾਨ ਵੀ ਪਾਇਆ। ਇਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਕਲਾ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਵਿੱਦਿਅਕ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਸਟਡੀਜ਼ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵੀ ਰਹੇ ਸਨ।

ਪੱਤਰਕਾਰ: ਡਾ. ਕਪਾਨੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਬੀਬੀ ਪਰਦੀਪ ਕੌਰ ਜੀ ਆਪ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ!

Question 3

(12 marks)

ਡਾ. ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਪਾਨੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਸੰਖੇਪ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਓ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ:

- ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ।
- ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ।
- ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ।

Summarise the information about Dr Narinder Singh Kapany and his accomplishments. Include his achievements in:

- research
- education
- business.

Write approximately **75** words in **English**.

Question 4

(10 marks)

ਡਾਕਟਰ ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਪਾਨੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਕਲਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਇੱਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਪੂਰ ਬਲਾਗ ਪੋਸਟ ਰਾਹੀਂ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਕਿਸੇ ਪੰਜ ਯੋਗਦਾਨਾਂ ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪਾਓ।

Dr Narinder Singh Kapany was a great admirer of Punjabi culture and the arts. Write an informative blog post highlighting at least **five** of his contributions to Punjabi culture and Sikh art.

Write approximately **75** words in **English**.

Part B: Reading and responding in Punjabi

20% (37 Marks)

There are **two** print texts and **two** questions. Answer **both** questions in **Punjabi** in the spaces provided.

Suggested working time: 45 minutes.

Text 4: Punjabi Cultural Festival (ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੇਲਾ)

Read Text 4 and answer Question 5 in **Punjabi**.

ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੇਲਾ

ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਮੈਂ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੇਲਾ 'ਬੇਲਦਾ ਪੰਜਾਬ' ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਹਰ ਸਾਲ ਪਰਥ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੇਲੇ ਦੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ 'ਮਿੰਨੀ ਪੰਜਾਬ' ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪਿੰਡ ਦੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਨੂੰ ਕਲਾਤਮਿਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਪਿੰਡ ਦੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਸਜਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਵਾਇਤੀ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਭਾਂਡੇ, ਮਧੁਣੀ, ਚਾਟੀ, ਪੀੜ੍ਹੀ, ਚੱਕੀ, ਅਤੇ ਖਾਣਾ ਪਕਾਉਣ ਲਈ ਮਿੱਟੀ ਦਾ ਚੁੱਲ੍ਹਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸੀ। ਘਰਾਂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਇੱਕ ਖੂਹ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੈਂਡ ਪੰਪ ਨੂੰ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬੀ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਮਰਦਾਂ ਦੀਆਂ ਮੂਰਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਪਹਿਨਾਏ ਕੱਪੜੇ ਰਵਾਇਤੀ ਪੰਜਾਬੀ ਪਹਿਰਾਵੇ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਮੇਲੇ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਇੱਕ ਆਰਟ ਗੈਲਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰਵਾਇਤੀ ਹੱਥ ਪੱਖੇ, ਹੱਥ ਨਾਲ ਬੁਣੀਆਂ ਦਰੀਆਂ, ਚਰਖੇ ਅਤੇ ਫੁਲਕਾਰੀ, ਕਢਾਈ ਵਾਲੇ ਕੱਪੜੇ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਮਨ ਨੂੰ ਮੋਹ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸੱਭ ਦੁਆਰਾ ਕੁਝ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਗੁਰਮੁਖੀ ਕੈਲੀਗ੍ਰਾਫੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ। ਇਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿੱਬ ਪੈਂਨ, ਸਿਆਹੀ ਅਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਵਰਗੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਕਲਾ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਵੀ ਕੈਲੀਗ੍ਰਾਫੀ ਸਿੱਖਣ ਦਾ ਚਾਅ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸੱਭ ਵਲੋਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਾ ਸਟਾਲ ਵੀ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਮੁਫ਼ਤ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੰਡੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਮੇਲੇ ਦਾ ਮੁੱਖ ਆਕਰਸ਼ਣ ਰਵਾਇਤੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਗੀਤ ਸਮਾਰੋਹ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਗੀਤ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਰਬਾਬ, ਦਿਲਰੁਬਾ, ਸਾਰੰਗੀ, ਢੋਲ ਅਤੇ ਤਬਲੇ ਸਮੇਤ ਕਈ ਸਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ, ਮਲੇਸ਼ੀਆ, ਸਿੰਗਾਪੁਰ, ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਰਗੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸੰਗੀਤ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਸੰਗੀਤ ਸਮਾਰੋਹ ਲਗਾਤਾਰ ਤਿੰਨ ਘੰਟੇ ਚੱਲਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਿੱਧਾ ਅਤੇ ਭੰਗੜਾ ਵਰਗੇ ਰਵਾਇਤੀ ਨਾਚ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਮੇਲੇ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਕਬੱਡੀ ਦੀ ਖੇਡ ਹੋਈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਖੇਡ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਕਬੱਡੀ ਮੈਚਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾ ਦਿੱਤੀ, ਜਿੱਥੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੇਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਦਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਵੀ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਮੇਲਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਮਨ ਨੂੰ ਛੁਹ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਅਨੁਭਵ ਸੀ।

Question 5

(20 marks)

ਆਪਣੇ ਸਥਾਨਕ ਰੇਡੀਓ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਈ ਪੰਜਾਬੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੇਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬਤ ਕਰਦਾ ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਭਾਸ਼ਣ ਤਿਆਰ ਕਰੋ। ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।:

- ਪੰਜਾਬੀ ਰਿਵਾਇਤੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਸੰਬੰਧੀ ਚਾਰ ਪੱਖ
- ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਾ ਸੰਬੰਧੀ ਦੋ ਪੱਖ
- ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਗੀਤ ਸੰਬੰਧੀ ਦੋ ਪੱਖ

Write a reflective speech for your local radio program on the Punjabi cultural festival. In this speech, discuss the following aspects of the festival:

- **four** aspects of the traditional Punjabi living style
- **two** aspects of Punjabi art
- **two** aspects of Punjabi music.

Write approximately **150** words in **Punjabi**.

This page has been left blank intentionally

See next page

Text 5: The Role of Technology in Education (ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ)

Read Text 5 and answer Question 6 in Punjabi.

ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ

ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਸਿੱਖਿਆ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਗਿਆਨ ਦੇ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਬਲਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਬਦਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਾਂਗੇ।

ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਹੁਣ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਣ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਗਿਆਨ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲਤਾ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਈ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇ ਨੂੰ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਲਈ, ਜੇ ਕਿਸੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਕਲਪ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਉਸ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਤਰੀਕਾ ਲੱਭ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ, ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਸ਼ੈਲੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿੱਦਿਅਕ ਸਮੱਗਰੀ ਬਣਾਉਣ ਤੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸਾਧਨ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸੌਖਲਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਯੋਗ ਨੂੰ ਵੀ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਆਪਕ ਵੀਡੀਓ ਕਾਨਫਰੰਸਿੰਗ, ਆਨਲਾਈਨ ਕਲਾਸਾਂ, ਆਨਲਾਈਨ ਗਰੁੱਪ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਅਤੇ ਗਲੋਬਲ ਗਿਆਨ ਦੇ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਨੂੰ ਸੌਖਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮਰ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਬੈਠ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਪੂਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਵ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਹਮੋ-ਸਾਹਮਣੇ ਸੰਪਰਕ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਭੂਗੋਲਿਕ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਉੱਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੀ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਵਧੇ ਕਾਰਨ ਲਿਖਣ ਦੇ ਹੁਨਰ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਗਿਰਾਵਟ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਕਲਮ ਅਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਉਪਕਰਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਬੇਲੋੜੀਂਦਾ ਵਾਧਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਆਰਟੀਫਿਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ (ਏ.ਆਈ.) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕਤਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗਿਰਾਵਟ ਲਿਆਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵਿਚਾਰਾਂ ਲਈ ਏ.ਆਈ. ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸੋਚਣ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਈ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਣ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਆਪਣਾ ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਂ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਤੇ ਬਰਬਾਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਮਾਪਿਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਹੁਣ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨੀ ਹੈ।

Question 6

(17 marks)

ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ, ਆਪਣੇ ਸਥਾਨਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਕੂਲ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰੇਰਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ। ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦੋ ਲਾਭਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੱਸੋ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਇਸਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖਣ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਕੂਲ ਲਈ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਉਪਕਰਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰੋ।

On the basis of the information provided in the discussion, write a persuasive letter to the principal of your local Punjabi school. In your letter, highlight any **two** benefits of using technology in education and emphasise how technology can be used to increase Punjabi learning opportunities. Persuade your principal to make technology devices available at the school.

Write approximately **120** words in **Punjabi**.

End of Section Two

See next page

This page has been left blank intentionally

See next page

Section Three: Writing in Punjabi

40% (23 Marks)

This section contains **two** questions. Answer **one** question in **Punjabi** on the following pages in approximately **350** words.

Supplementary pages for planning/continuing your answers to questions are provided at the end of this Question/Answer booklet. If you use these pages to continue an answer, indicate at the original answer where the answer is continued, i.e. give the page number.

Suggested working time: 40 minutes.

Question 7

(23 marks)

ਉਦਯੋਗੀਕਰਨ ਅਤੇ ਟ੍ਰੈਫਿਕ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਕਾਰਨ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹਵਾ ਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨਕ ਅਖ਼ਬਾਰ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਨੂੰ ਇੱਕ ਈਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। ਆਪਣੀ ਈਮੇਲ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ:

- ਹਵਾ ਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਰਨ।
- ਹਵਾ ਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ।
- ਤੁਹਾਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹਵਾ ਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਭਵ ਹੱਲ।

These days air pollution is a global problem due to industrialisation and an increase in traffic. Write a descriptive email to the editor of a local newspaper, about the increase in air pollution in your city. In your email, include the following:

- the main reasons behind the increase in air pollution
- the effect of air pollution on the environment and people's health
- possible solutions to combat the air pollution problem in your city.

or

Question 8

(23 marks)

ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹ ਕੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕੰਪਲੈਕਸ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਈ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਹਿਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਢਾਹ ਕੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕੰਪਲੈਕਸ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰੇਰਕ ਈਮੇਲ ਲਿਖੋ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਤੱਤਾਂ 'ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਓ:

- ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ
- ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ
- ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰੋ।

Nowadays, demolishing historical buildings to make way for social housing development has become very common. This problem is faced by many communities across the globe. In your city, the Council has planned to demolish a historical building dedicated to the first Punjabi settlers and turn it into a residential complex unit. Write a persuasive email to the head of the Punjabi community:

- describing the situation
- explaining the importance of the historical building, and
- persuading them to take the necessary actions to prevent the demolition of the building.

End of questions

ACKNOWLEDGEMENTS

Text 3

Information from: Encyclopaedia Britannica. (n.d.). *Narinder Kapany*. Retrieved June, 2024 from <https://kids.britannica.com/kids/article/Narinder-Kapany/634093#>

Copyright

© School Curriculum and Standards Authority, 2024

This document – apart from any third-party copyright material contained in it – may be freely copied, or communicated on an intranet, for non-commercial purposes in educational institutions, provided that it is not changed and that the School Curriculum and Standards Authority (the Authority) is acknowledged as the copyright owner, and that the Authority's moral rights are not infringed.

Copying or communication for any other purpose can be done only within the terms of the *Copyright Act 1968* or with prior written permission of the Authority. Copying or communication of any third-party copyright material can be done only within the terms of the *Copyright Act 1968* or with permission of the copyright owners.

Any content in this document that has been derived from the Australian Curriculum may be used under the terms of the Creative Commons [Attribution 4.0 International \(CC BY\)](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) licence.

An *Acknowledgements variation* document is available on the Authority website.

*Published by the School Curriculum and Standards Authority of Western Australia
303 Sevenoaks Street
CANNINGTON WA 6107*